

Tegen wind en stroom

TEGEN WIND EN STROOM

SCHETSEN UIT DEN EVANGELISATIE-
ARBEID ONDER DE SCHIPPERS

UITGAVE VAN DE GEREFORMEERDE EVANGELISATIE ONDER
SCHIPPERS „G. E. O. S.” — WAARIN OPGENOMEN „T ANKER”

1927.

Daar lagen de „Clasina", de „Maria" en de „Wilco" naast elkander bij de Oude Plantage te Rotterdam.

Ze lagen daar en wachtten, totdat hun eigenaars een reis gevonden zouden hebben.

De schippers waren aan den wal, naar de Beurs en de vrouwen kwamen nu, nu het koffietijd was, even bij elkaar aanloopen; als goede burens zouden ze met elkaar een „bakje doen". Want de vrouw van de „Clasina" was jarig.

Toen ze gezeten waren, kwam het gesprek als vanzelf op de ver-gankelijkheid van het leven, dat zoo bitter snel voorbijgaat.

„Ja", zei vrouw DE WATER, „zeg dat wel. Je bent oud eer dat je het weet. En weet je wat dan zoo erg is, dat je oud moet worden op het water."

„Nou", zei vrouw DE BRUIN, „dat blijft mij hetzelfde, waar je oud wordt. Oud is oud en dood is dood."

„Mensch, zeg dat niet," kwam Vrouw DE WATER. „Hoe kan je het zeggen. Een mensch heeft toch een ziel voor de eeuwigheid. En hoe moet het daarmee dan?"

„Ha-ha-ha", lachte Vrouw DE BRUIN, „een ziel! Ja, dat zei de Dominee vroeger ook bij ons. Toen ik nog op 't dorp aan den wal was, geloofde ik het óók nog wel. Maar nou . . . ik ben twee en vijftig jaar en vijf en dertig jaar aan boord. 'k Heb zes jongens en drie meiden. Maar heb jij ooit een Dominee gezien, dan heb ik er één gezien. Ze laten je waaien, die lui aan den wal. Dat zeg ik maar."

„Nou", zei Vrouw DE WATER, „dat moet je niet zeggen, want toen we onderlest aan het end van de Kil lagen, toen kwamen der een paar lui met een bootje langs en die begonnen direkt te praten over de godsdienst en zoo en ik was er wat blij mee."

Vrouw GROEN, die tot nog toe geluisterd had, viel in: „Ja, dat 's de boot van „t Anker".

„Bè-ja, denk ie dat 'k dát niet weet, dat is de boot van 't Anker," zei Vrouw DE BRUIN. „Maar wacht es, meissie, daar heb 'k je nou! Dat bennen geen Dominees, dat 's een vereeniging van lui uit Amsterdam. Maar de Kerk, die moet niks van de schippers hebben. Die laat ze waaien."

„Nee, nee," kwam nu Vrouw GROEN, „dat 's niet waar, hoor. Want ik weet zeker, dat Ds. KAPTEYN van de Moerdijk van de kleine Kerk, zal 'k maar zeggen, er reusachtig veel voor doet."

„Kan best wezen," snauwde Vrouw DE BRUIN, „maar ik blijf zeg-

gen net as m'n vent zegt, de Kerk die laat al de schippers aan hun lot over. Daar is 't mee uit."

Het bovenverhaalde gesprek is de weergave van een donkere werkelijkheid met een randje licht.

Die werkelijkheid is, dat de Kerken, te midden van hun omvangrijken arbeid: oprichten van scholen, zendingsarbeid, medische zending e.d. aan dezen éénen tak van arbeid, n.l. Evangelisatie onder Schippers, geen aandacht hadden geschonken. Van ambtelijke bearbeiding van onze varensmenschen kwam heel niets of zeer weinig.

In 1927 was de toestand zóó, dat onder de Schippers alleen werkte „de Vereeniging „'t Anker", tot verbreiding van het Evangelie onder Nederlandsche en andere Schippers." Deze vereeniging ging niet uit van een Kerk en is eerst later op Gereformeerden grondslag gebracht. Ds. C. KAPTEYN DZN heeft als Gereformeerd predikant van Moerdijk veel voor deze Vereeniging gedaan.

Ds. C. Kapteyn Dzn. die als Secretaris-Penningmeester van de Vereeniging 't Anker veel gedaan heeft voor het werk onder de schippers.

1929.

In het onthouderstehuis aan den Oppert te Rotterdam is vergadering van het Centraal Comité voor Evangelisatie, uitgaande van de Gereformeerde Kerken van Rotterdam.

In de hooge en door de engte van de straat toch sombere zaal zitten rondom de ovale tafel een aantal heeren. Aan het hoofd van de tafel zit de voorzitter, een man op wiens gezicht het stempel van wilskracht en doelbewustheid staat. Hij is een der predikanten van de Gereformeerde Kerk van Delfshaven, Ds. R. ZIJLSTRA. Als voorzitter van deze vergadering is hij haar stuwkracht en leider. Met helderen en klaren blik overziet hij niet alleen de vergadering, doch ook de zaak, die nu aan de orde is. En dat is een zeer belangrijke zaak.

Zoo juist is ingeleid het onderwerp: „Evangelisatie onder Schippers” en in klare en heldere taal is de nood van ons varensvolk tot het hart van deze mannen gedragen.

En nu moet het op de beslissing aan! Of nóg langer de Vrouw van Schipper DE BRUIN zal kunnen schimpen: „de Kerk! Die laat al de schippers aan hun lot over. En daar is 't mēe uit!”

Of, dat nu in Gods kracht de zaak van de Evangelisatie onder Schippers ter hand genomen zal worden.

De discussie begint.

De bezwaren rijzen als machtige bergen boven de woelige zee der besprekingen. Bezwaren van stoffelijken en van formeelen aard.

Schuchter klinkt de verdediging. De argumenten zijn nog niet doorslaand. En het schijnt, alsof de zaak van den arbeid onder schippers wanhopig staat.

Doch dan neemt de voorzitter het woord. In zuivere en zakelijke termen zet hij de argumenten van het „vóór” en van het „tegen” tegenover elkander en dan klinkt het woord: „Ik meen, broeders, dat wij de bezwaren niet mogen onderschatten; de offers, die gevraagd zullen worden, niet licht achten. Maar boven dit alles uit gaat onze roeping. God heeft dit werk aan ons gegeven. En als Hij het geeft, dan moeten wij het uitvoeren, dankbaar voor de genade, dat wij het **mogen** doen. Als God roept, moeten wij volgen.

Alle bezwaren zullen opgelost worden, als wij slechts in getrouwheid en in geloof dit werk aanvaarden. En daarom stel ik voor, ons in principe uit te spreken voor het ter hand nemen van de Evangelisatie onder Schippers in de havens van Rotterdam.”

Dit woord, in geloofsvertrouwen gesproken, had tot gevolg, dat het Centraal Comité voor Evangelisatie den arbeid ter hand nam.

In de hierop volgende vergaderingen werd besloten:

- a. dat de nu als „schippersdominee” in ons land bekend geworden predikant, Ds. J. VERSTEEGT, toen verbonden aan de Gereformeerde Kerk van Nieuwerkerk a/d IJssel, aangezocht zou worden den arbeid in de havens te doen.
Die benoeming tot „leider van het werk” is door hem toen aangenomen.
- b. Aan Ds. VERSTEEGT op te dragen, om te zien naar een geschikt vaartuig, dat aan de door hem gestelde eischen zou voldoen,
- c. dat we op ons vaartuig een vlag zouden zetten en wel een witte vlag met een groen kruis er in en de letters: G. E. O. S., Gereformeerde Evangelisatie Onder Schippers.
De witte kleur van de vlag is symbool van het Evangelie; het kruis wijst op het Kruis van Christus en de groene kleur is de kleur der hoope.
Eigenaardig is, dat deze kleurencombinatie overeenkomt met de stedelijke kleuren van Rotterdam,
- d. dat ook de propaganda in het land opgedragen zou zijn aan Ds. J. VERSTEEGT.

Hierboven is geschetst de arbeid, waardoor de grond gelegd is geworden van de Evangelisatie onder schippers, uitgaande van de Gereformeerde Kerken van Rotterdam.

Voortaan zou Vrouw DE BRUIN niet meer kunnen zeggen, dat de Kerk niet omziet naar de schippers. Evenmin kan ze nog beweren, dat er geen dominee's op de schepen komen. De Kerk is, haar roeping getrouw, het werk onder onze varensmenschen begonnen.

Achter dezen arbeid stonden de gezamenlijke Gereformeerde Kerken van Rotterdam, die elk voor haar deel garant waren voor de rente en aflossing van de aankoopsom van de motorboot: „de Adelaar”.

Met deze daad heeft de Kerk van Rotterdam een voorbeeld gegeven aan alle Gereformeerde Kerken in ons vaderland. Immers, hoewel het werk in Rotterdam geschiedt, is het toch een zuiver **nationaal** werk en verdient als zoodanig den steun van alle Gereformeerde Kerken in Nederland.

Ds. R. Zijlstra, destijds voorzitter van het Centraal Comité, die door zijn krachtig optreden de stuwkracht was van het Centraal Comité en een krachtigen stoot gaf tot terhandneming van het werk der Gereformeerde Evangelisatie onder Schippers te Rotterdam.

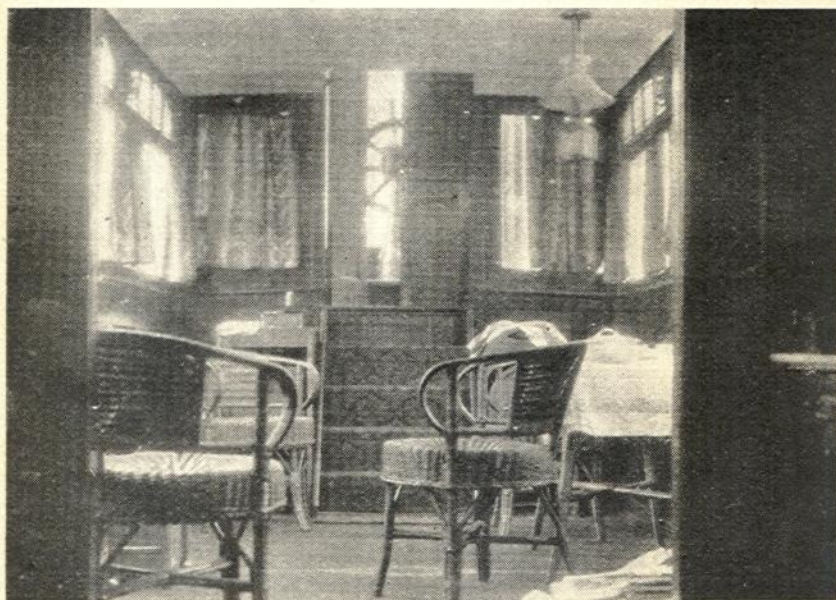
1931.

In het koesterende zonnetje van de mooie Junimaand staan aan de Parkkade te Rotterdam twee mannen. Zij slaan het drukke beweeg van heen en weer varende schepen op de Maas gade. Daar komt vanuit het Westen een grijze motorboot nader, met een witten rand, een mooie deksalon en in den mast een witte vlag met een groen kruis met de letters: G. E. O. S.

De boot stuurt op den wal aan. Eén van de mannen vraagt: „wat is dat voor een bootje?” Het antwoordt luidt: „ik geloof zoowaar, dat het de Evangelisatieboot is!”

„Evangelisatieboot!” zegt de ander minachtend. „O, dat is dat speeldingetje, dat nou weer in de mode gekomen is. De dominee's moeten ook wat te doen hebben. Ze weten geen raad met derlui leege tijd en nou hebben ze dit weer verzonnen. Daar kennen ze weer eer mee inlegge, dat hebbe **wij** gedaan. En wie mot et betale? **Wij** natuurlijk!”

Zijn collega-kijker-naar-het-water staart hem een oogenblik vol verbazing aan, en informeert dan: „zóóó? dan heb jij zeker die

Interieur „Adelaar”.

dominee VERSTEEGT nooit hooren spreken. Die kan het je anders vertellen. Maar wacht effe, daar komt ie net op de wal an. Ik zal em es effe anroepen!"

De daad bij het woord voegende, stapt hij op Ds. VERSTEEGT aan, die juist de boot verlaat. En beleefd aan zijn pet tikkende, zegt hij: „U is Ds. VERSTEEGT, als ik me niet vergis?"

„Daar kon je wel eens gelijk in hebben," klinkt het terug. „En waarmee mag ik U dienen?"

„Ja, kijk es dominee, hierzoo m'n kameraad zal 'k maar zeggen, die zag die boot van U. En hij is van gedachte, dat het werk, dat U doet, overbodig is."

Op het sterk sprekende gezicht van Ds. VERSTEEGT verscheen een lichte gloed. De rimpel tusschen zijn oogen werd dieper.

En kort gaf hij terug: „hij is de eerste niet, en hij zal de laatste niet zijn ook."

„Ja", verontschuldigde zich de spreker, „ik hoop niet, dat U 't mij kwalijk neemt dominee; maar ik wou zoo graag, dat U nou es het aan z'n verstand bracht. Ik heb U eens gehoord in de Hoveniersstraat over dat werk. En ik zeg, ik begrijp niet, dat er nog één mensch is, die zijn centen in z'n zak durft te houën."

„O", lachte Ds. VERSTEEGT, „ik ben zoo kwalijk-nemerig niet en graag zal ik met dien kameraad een paar woorden spreken."

En met een paar stappen was hij bij den man, die meende, dat wat Ds. VERSTEEGT als zijn levenstaak ziet en roeping der Kerken is, overbodig genoemd mag worden.

„Nou Kees, hier heb ie nou de dominee en nou ken jij de zaak met hem uitknobbelen."

„Wel ja," zei Ds. VERSTEEGT, „zeg Uw bezwaren maar eens. U hebt er, geloof ik, bezwaar tegen dat het werk onder de schippers bestaat."

Ds. J. Versteegt, die in 1929 benoemd is tot leider van het werk der Gereformeerde Evangelisatie onder schippers.

De man keek eerst wel wat verlegen. Het viel niet mee in het gezicht van dezen forsken „schippers-dominee” enkele beleedigende opmerkingen te plaatsen. Doch het kwam.

Natuurlijk niet zoo scherp en hatelijk als daarnet, maar toch . . . de bezwaren waren er. En vooral, het betalen! „Wij motten et betalen!”

Ds. VERSTEEGT maakte niet veel omslag met dit soort argumenten en zei kortaf: „we zullen de centenkwesie maar buiten beschouwing laten, want U hebt er bepaald nog nooit een cent voor gegeven. Maar ik wil het U laten zien, wat ons werk is.

Weet U, hoeveel schepen elk jaar hier in Rotterdam komen? Ik bedoel binnenvaartuigen en Rijnschepen. Volgens het verslag van de kamer van koophandel meer dan 200.000. Weet U, hoeveel menschen daarop varen? Meer dan een millioen. Weet U, wat de Kerken tot op dit oogenblik gedaan hebben? Ongeveer niets. Weet U, wiens schuld dat is? Van menschen, zooals U. Die niets voelen, in hun botte egoïsme, voor de ziel van ons varensvolk. Die wel willen deelen in de welvaart, die de scheepvaart in Rotterdam brengt, maar er voor passen om een halve cent af te staan, om den duivel op zijn eigen terrein te gaan bestrijden.”

De man keek in het gezicht van den dominee en las daar het laaiend vuur van het enthousiasme voor het werk onder schippers.

„Ja, maar dominee,” kwam hij nu kleintjes, „U-u-moet niet vergeten, God heeft zijn volk ook nog onder de schippers, hoor.”

„Dat zal waar zijn,” gaf de dominee terug. „En daar denk jij alleen aan. Maar dat de duivel daar zijn onderdanen heeft, daar trek je je eigen niets van aan. Dat de Heere Jezus gezegd heeft, dat Hij gekomen is om de werken des duivels te verbreken en dat dit werk voortgezet wordt tot op dezen dag, dat schijnt U onbekend te zijn.”

De man gaf zich niet gewonnen en speelde zijn laatste troef op.

„Ja, dominee, ja, ja, U zegt dat daar nou zoo! Maar . . . e der benne nog Kerken ook. En as ze wille, kenne ze elke Zondag gaan, dominee. En ik zeg maar, as de Heere Zijn volk zoekt, dan brengt Hij ze ook in de Kerk. We leven in een land vol van het Evangelie, dominee!”

In het hart van Ds. VERSTEEGT laaide de verontwaardiging op. Zulke ellendige, domme argumenten!

Doch, zich beheerschend zeide hij: „Zoo, zoo en hoe zie jij dan dat roepen van God, Die Zijn volk zoekt om naar de Kerk te brengen? Is het niet onze taak en onze roeping, ons van God gegeven, om ons arme varensvolk, dat van God en Zijn Woord wegdwaalt, de boodschap der genade te brengen? Hoe wil je ze ooit in de Kerk krijgen, als wij ze den weg naar de Kerk niet wijzen. Hoe zal het afge-

dwaalde zaad des Verbonds ooit tot den Verbondsgod terugkeeren, als niet de gezanten van dien God ze smeeken terug te keeren?"

„Nou ja, dominee, het kan best wezen, dat U gelijk hebt, hoor. Maar ik geef het nog niet op. En nou wensch ik U 't beste. Dag dominee! Doe maar voorzichtig op het water met al die schepen.”

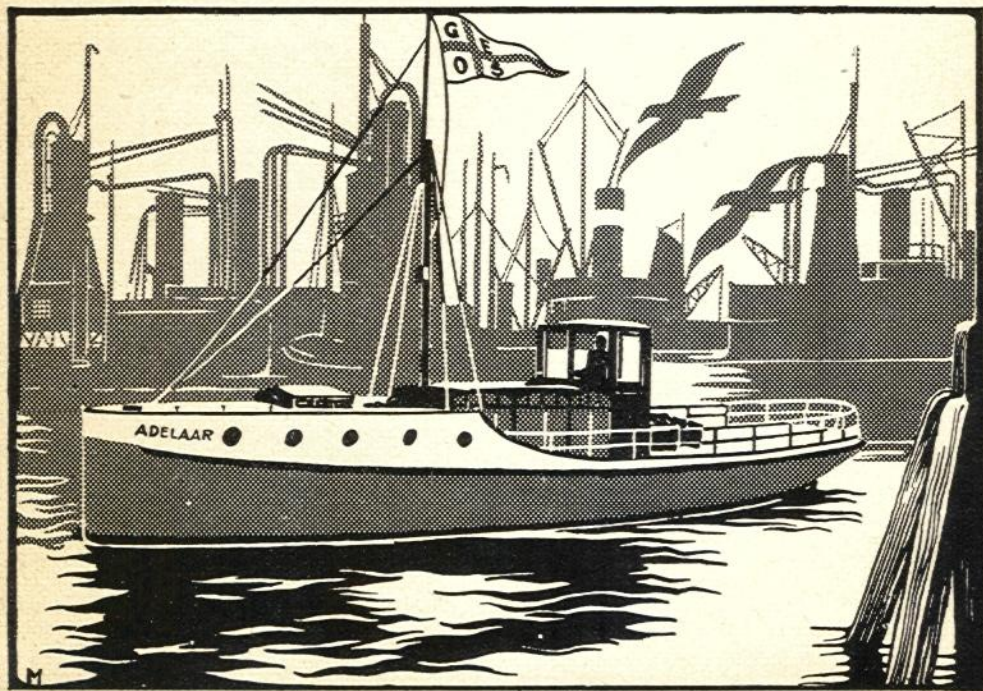
Een glimlach krulde de lippen van Ds. VERSTEEGT. En dan zei hij tegen den man, die achter gebleven was: „Ja, mijnheer, U ziet het. Het gaat bij ons tegen wind en stroom.”

Bovenstaande schets is alweer uit de historie gegrepen. Werkelijk en wezenlijk hebben wij bij onzen arbeid tegen dergelijke fantastische bezwaren te kampen gehad en moeten er nog bijna elken dag tegen strijden.

Moge deze schets in de handen van vele lezers een wapen worden, om dergelijke bestrijders van ons werk onder de schippers zoo mogelijk van hun ongelijk te overtuigen.

Wellicht worden die dan nog warme medestanders en geven ze straks met blijdschap hun bijdrage.

Evangelisatieboot
„Adelaar”.

De Film.

Op zijn kantoor, druk bezig met de werkzaamheden van zijn eigen bedrijf, zit de penningmeester van „G.E.O.S.”.

Wat hij voor zijn oogen ziet, zijn cijfers en nog eens cijfers, want deze man is „oppercijfermeester”, of te wel accountant.

En bij al zijn becijferingen, denkt hij ook aan het werk onder de schippers.

Er wordt hard gewerkt in het land. Circulaires, brieven, maandbladen, alles wordt in het werk gesteld, om het dreigend monster van een mogelijk tekort, op een afstand te houden.

Te midden van deze overwegingen klinkt plotseling een forsche kloep op het loketraampje. Een van de bedienden doet het open en kan melden, dat Ds. VERSTEEGT aan den anderen kant van de deur staat. „Zoo”, zegt de Penningmeester, „die komt vast weer om geld.”

Ja, dat is waar.

Met enkele woorden heeft de leider van het werk in de havens gezegd, dat er geld noodig is om den schipper te betalen en allerlei andere loopende uitgaven te dekken.

De Penningmeester is aan het einde van zijn latijn. „Ik ben al zoo ver in voorschot,” merkt hij op, „en waar moet het heen?”

De propagandist, immers dat is de „schippersdominee” ook, zegt: „ik heb een prachtig plan. Een film en dan met die film den boer op.”

De Penningmeester kijkt eerst nog wat ongeloovig, doch de enthousiaste voorstelling van de toekomst pakt dezen nuchteren cijferaar mee en weldra zal het voorstel ter tafel gebracht worden.

Het voorstel kwam ter tafel op een der volgende vergaderingen.

Het werd aangenomen, de film gemaakt en niet lang daarna kon de proefvoorstelling plaats hebben. De pers was vol lof.

Dan rolt de auto door het land. In één winter meer dan veertig avonden. De Dominee-chauffeur is met de schipper-filmhelper op pad.

Door mist en ijzel, regen en wind, bij dikke duisternis en lichte maan snort de auto naar Noord en Zuid en Oost en West.

Meermalen keert men eerst bij het morgenkrieken terug. Immers, men zat om twaalf uur nog achter in de provincie Groningen! Of in Eindhoven! Of ergens anders in ons goede land. Maar onderweg zeiden deze „globetrotters” tot elkander: „het was weer een aardig avondje voor de schippers vanavond. Zoo moet het gaan, zal het goed gaan.”

Het was geen pretje, zoo bij nacht en ontij langs de wegen te vliegen! Te worstelen met mist en sneeuw en ijs en lekke banden! Maar wat mooi was? Dat is dit:

Als een van de helpsters van Ds. VERSTEEGT een brief krijgt uit het verre Noord-Oosten des lands en in die brief staat:

„Jammer, dat Ds. VERSTEEGT niet in ons midden was. Nog altijd kan ik dien avond niet vergeten. Na dien heb ik al meer(dere) filmen gezien, maar eerlijk gezegd, geen een die zóó mijn belangstelling had. Je voelde zoo echt de werkelijkheid. En dan dat vertellen van Ds. VERSTEEGT. Ik heb wel eens iets gelezen van JOHAN DE HEER en Tante WILHELMINA en had dan, ondanks veel waar we niet mee in kunnen stemmen, altijd zoo'n respect voor de wijze, waarop zij zich richten tot de van God-vervreemden en diep gevallenen. En dan kwam de gedachte wel eens bij me op: wat doen wij, Gereformeerden, nu eigenlijk op dat gebied. Maar na de komst van Ds. VERSTEEGT in V. weet ik wel heel zeker, dat er óók onder de onzen gevonden worden, die uit liefde tot den Heiland ook de heidenen rondom ons voor Jezus trachten te winnen.

Nu moet ik een einde maken aan mijn schrijven. Maar vergeten doe ik dezen arbeid niet. Daarvan kunt U overtuigd zijn.”

Deze schets geeft een antwoord op de vraag: hoe kunnen wij op andere plaatsen ons werk bekend maken. Immers, dat moet gebeuren. Daar is dit voor noodig: ten eerste, liefde tot het werk, die alle moeite en bezwaren licht doet achten; ten andere, menschen die met opoffering van veel kracht en tijd zich geven voor de propaganda; ten derde, een auto.

Het busje.

In een van de straten van Rotterdam lag in zijn huis op zijn bed de oude BAAS. Vele jaren had hij naar Noord en Zuid en Oost en West gevaren. Nu is hij oud geworden en . . . wat erger is, hij heeft een ziek been. Nu moet hij in huis blijven en vaak in bed. Maar als hij dan in bed ligt, denkt hij aan dat groote, dat hij ziet als een gebedsverhooring.

Hij ziet over de schepen een man gaan, van schip tot schip.

Hij hoort, hoe die man spreekt op de schepen over Christus.

Hij hoort de schippers lachen, spotten, vloeken soms. Maar ook . . . hij hoort, hoe die man blijft volhouden.

Het Evangelie komt aan boord.

Daar heeft BAAS om gebeden. En toen het er was, heeft hij God gedankt. En nu het er is, nu leeft hij mee met dat leven van den schippers-dominee.

Elke maand krijgt hij het blad: „Geos” en „’t Anker”.

En nu, nu heeft hij gelezen van de groote tekorten bij het werk onder de schippers in Rotterdam.

O, dat grijpt zijn hart aan.

In Amsterdam ook al f 1500.— te kort. In Rotterdam meer dan f 1000.—.

Kon ik nou maar eens wat **doen**!

En dan, dan glijdt een glimlach over zijn gezicht, een glimlach! Hij heeft het gevonden.

Hij roept zijn dochter, bij wie hij in huis is. En hij zegt: „Zeg, heb je niet zoo’n BUISMAN’s-busje voor me? Een leeg natuurlijk!”

„Wat moet je nou met een BUISMAN’s-busje doen, Vader?”

„Dat zal jij wel eens zien,” zegt hij.

Het busje komt.

„Nou moet je nog eens een beitel voor me opzoeken en een hamer.”

„Maar Vader, wat moet je met dien rommel toch op bed doen?” vraagt zijn dochter.

„Wees jij nou maar stil,” sust hij, „en laat mij maar tobben . . .”

Weldra is het gevraagde aangereikt.

En even later heeft BAAS, de oude schipper, het BUISMAN-busje omgewerkt tot een spaarpot in optima-forma.

Daar meldt zich een bezoeker.

„Dag BAAS, hoe gaat het er mee?”

„O, dat gaat nog al.” En zoo gaat het gesprek voort en eindelijk zal de bezoeker vertrekken. Maar dan schiet de hand van BAAS uit en hij zegt: „ho, ho, wacht es even! Kijk es, ik heb hier zoo'n mooi busje. Doe jij daar nou es wat in voor de Evangelisatie onder de schippers?”

De bezoeker kijkt een oogenblik verbaasd op, krijgt nog enkele woorden ter toelichting en dan glijdt het eerste kwartje in de bus. Welk een vreugde voor den ouden BAAS, toen hij voor het eerst zijn busje kon ledigen en een bedrag van f 13.— kon overmaken.

Het eerste Geos-busje had zijn werk gedaan.

In bovenstaande schets is weergegeven, hoe de gedachte van het busjes-werk rijpte in het hart van een oud-varensman.

Toen wij bij onzen arbeid stonden voor jaar-tekorten van meer dan f 1300.— is het initiatief genomen om met busjes voor de Evangelisatie onder schippers te gaan werken. Eerst was er de „Geos-penning”, daarna de „Anker-penning”.

De door een krachtige propaganda gesteunde actie voor de Geos-penning heeft, dank zij God, ons de moeilijke jaren doorgeholpen.

Maar nu moet het ook in stand gehouden worden.

Alom in den lande klinkt de leuze:

„Al is een plaatsje nog zoo klein,

Er moet een Geos-Anker-ploegje zijn!”

Daarom zoeken wij in elke plaats van Nederland naar jonge of oude menschen, en even zoo goed menschen van middelbaren leeftijd en al wat tusschen jong en oud ligt, om voor ons op te treden als Geos-Anker-correspondent, of ploegleider(ster).

Fientje en Mientje!

FIEN en MIEN waren lid van de Gereformeerde Meisjesvereniging en vanavond zouden ze naar de Kringvergadering gaan. Dat was nu eens een aparte Kringvergadering. Want inplaats van het gewone programma zou een film vertoond worden. Een heusche, echte film. En . . . er zou een Dominee spreken voor den Kring. En dat was weer een aparte dominee, en wel de „schippersdominee”. En nu . . . van verwachting klopte haar hart.

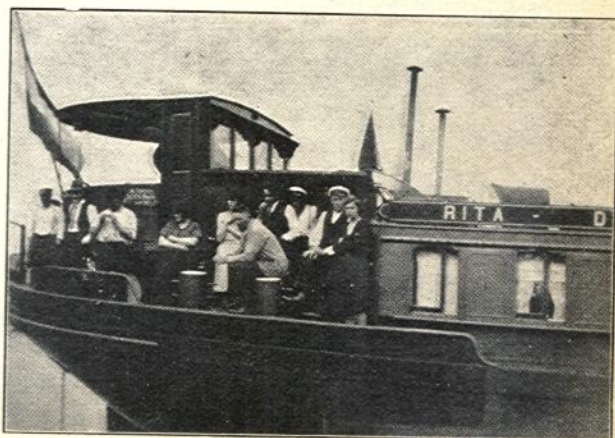
„’t Woord is nu aan Ds. VERSTEEGT,” zei de presidente, „die ons iets vertellen zal van zijn werk onder de schippers en straks de mooie film ons zal laten zien. Dus, Dominee, mag ik U verzoeken?”

Daar stond de robuste figuur van den dominee-schipper voor het kleurig en fleurig auditorium.

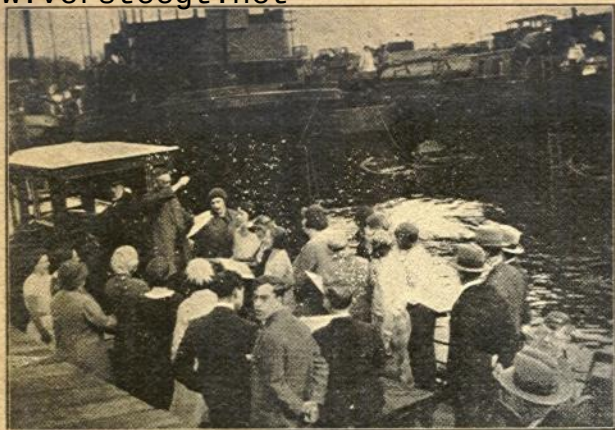
Eerst nog een beetje onwennig vanwege het vreemde, voor een vergadering van enkel meisjes te spreken, geraakte hij weldra op dreef. Hij vergat de luisterende meisjes en voor zijn oog zag hij weer de onafzienbare rij van schepen, die hij in den loop der jaren reeds bezocht had en op welke het Evangelie van Jezus Christus geen plaats vond. En uit die breede menigte en die bonte schare haalde hij de enkele vrouwenfiguren naar voren.

„Vrouwen”, zoo riep hij uit, „zooals ze eigenlijk in den Bijbel niet worden aangetroffen. Want in het heele Nieuwe Testament vindt ge geen enkele vrouw, die kwaad van Jezus sprak. En Jeruzalems dochteren waren het, die weenden om de pijn van den kruisdragenden, ter dood verwezen Messias. Maar welk een ontroerende tegenstelling. Op onze Rijn- en binnenvloot daar vinden we naast Gode-vijandige mannen, Christus-en-Zijn-Evangelie-hatende vrouwen. En steeds meer,” vervolgde hij, „grijpt het onze ziel met felle ontroering aan, als wij ontdekken de diepgewortelde haat, die hier en daar ook onder de schippersvrouwen en -dochters tegen den Christus zich keert.”

Zoo ging hij voort om met verschillende beelden aan te toonen de diepe ellende van vrouwenlevens buiten Jezus. En dan volgde de oproep aan de Gereformeerde meisjes van Nederland, om te be-toonen daadwerkelijk medeleven en iets te gaan doen

Men luistert met aandacht.

voor de Gereformeerde Evangelisatie onder schippers.

Als ieder lid van de Gereformeerde Meisjes-Vereeniging slechts één cent per week wilde offeren, zouden zij alleen een schipperspredikant kunnen uitzenden. Doch dat is wellicht te zwaar voor U. Laat ik van U mogen vragen een bijdrage van één cent per maand en per

lid en gij Gereformeerde Jeugd van Nederland zult het mogelijk gemaakt hebben, dat de eerste schipperspredikant beroepen zal worden."

Na de vergadering gingen FIEN en MIEN naar huis. De dartele meisjes waren stiller dan gewoonlijk. En toen ze op het hoekje van de straat van elkander afscheid namen, begon FIEN: „Zeg, MIEN, ik geloof dat we vanavond iets van onze levenstaak gezien hebben."

„Ja", zuchtte MIEN, „ja, ik geloof het ook."

„Ja, weet je wat ik bedoel?", zei FIEN. „Toen die Dominee zoo sprak, toen dacht ik aan den Heere Jezus en . . . e . . . weet je, wat ik dacht . . . wat gij aan den minste gedaan zult hebben, dat hebt ge aan Mij gedaan."

MIEN knikte. Een traan rolde over haar wangen. „Ja", antwoordde ze, „ik dacht ook zoo iets. Ik dacht al maar: dat heb Ik voor U gedaan. Wat doet gij voor Mij?"

En nou, nou moeten we aan het werk.

Weet je wat we doen? Wij geven ons op als correspondent en wij gaan al de vereenigingen in den Kring af, net zoo lang, tot we van allemaal een dubbeltje per lid per jaar hebben.

Zullen we dat doen?"

Zoo hebben FIEN en MIEN gedaan.

Wij kunnen in Nederland nog een paar honderd correspondenten hebben. Mogen wij U noteeren?

Een zangkoor bij de schepen.

Ze waren het niet eens.

PIET DE LANGE en KEES VAN BREE zaten heel gezellig achter de kachel hun pijp te rooken. De vrouw van PIET was druk in de weer, om voor de koffie te zorgen. Want KEES VAN BREE was een aartsliefhebber van koffie.

Toen de koffie gereed was, en volgens het bekende recept „bruin”, ging ze inschenken.

Juist had ze ingeschonken of het luide belgetjengel verkondigde, dat er iemand buiten de deur stond, die, op zijn minst, gehoor verzocht.

Juffrouw DE LANGE zette haastig den koffiepote op het lichtje, streek vlug met haar handen langs haar haren, deed een paar veegjes over haar japon en begaf zich door den gang naar de voordeur.

De mannen in de kamer wachtten het af. Ze hoorden daar buiten de deur de stem van Juffrouw DE LANGE en een mannenstem, die op dringenden toon iets verzocht.

Ze hoorden ook, dat er een woordenwisseling plaats had, dat Juffrouw DE LANGE op een zeer afwijzenden toon antwoordde, maar waar het over ging, dat wisten ze niet.

„Het duurt nog al wat,” bromde KEES.

„Ja”, meende PIET, „ik zal maar een beetje melk bij de koffie gieten en dan gaan wij ons bakkie doen; want de heele boel wordt koud en dan is er niks meer an.”

„Bè ja,” zei KEES, „de kracht trekt er ook maar af, als het zoo lang staat.”

Zoo hadden de mannen reeds lang hun bakje uit en nog verscheen de Juffrouw niet.

„Nou”, begon KEES weer, „dat 's wel een heele lange boodschap, die ze nou kommen brengen.”

„Dat dacht ik ook,” meende PIET, „en ik zal es effen kijken, waar de vrouw blijft.”

En de daad bij het woord voegende, stapte hij naar de deur. Maar hij had net zoo goed kunnen blijven zitten. Want juist toen hij de binnendeur opende, klapte de buitendeur dicht.

„Of je nooit terugkomt!” begroette PIET zijn vrouw. „Je koffie is zoo koud, als een steen. Wat had je daar nou aan die deur zoo lang?”

„O, jô, dat was nou een vent van de Schippers-Evangelisatie: Geemos, of zoo iet of wat! Ik weet niet precies, wat ie daar zoo allemaal vertelde. Maar hij zei: het gaat uit van de Gereformeerde Kerken en ieder Gereformeerd mensch, die prijs stelt op dien naam,

behoort daar aan te betalen. En nou kwam ie vragen, of er een meissie aan de deur mocht kommen, om elke week een cent te kommen halen. Nou, je begrijpt, dat ik aan zoo'n armoed-zoodje niet begin. Maar daar had je 'm eens moeten hooren! Wat had die vrijer een snapsies! Het leek compleet een dominee. Hij haalde er zoo maar van alles bij. Hij had het nog over Dorcas ook. Je weet wel, KEES, dat is die Vrouwenvereniging! Maar as ik me nou niet heelemaal vergis, zei die man dat die in den hemel is. En ik weet toch zeker, dat ze hun vergaderzaaltje hier om den hoek hebben!"

Een dreunend gelach van KEES onderbrak het verhaal.

"Wat doe jij gek," snibde ze, "wat valt hier nou te lachen?"

KEES veegde de tranen uit z'n oogen en zei: „O, TRUI, ik kon het niet houën! Die Dorcas, waar die vent over sprak, dat is immers iemand uit den Bijbel en jij dacht nou maar aan al die vrouwen uit het zaaltje."

Er was heel wat voor noodig eer TRUI overtuigd was van haar ongelijk. Maar eindelijk kwam PIET tusschenbeide: „houën jullie nou es op met je gekift en schenk nog eens een kopje koffie in en daarmee is de zaak af. En dan zullen we de debatten maar sluiten."

„Bè-ja," stemde KEES toe, „laten we dat doen. En dan kunnen we nog eens gezellig gaan praten over die Schippers-Evangelisatie."

„Weet jij daar dan wat van?" informeerde TRUI nu.

„Ik mag wel vragen: weten jullie daar niks van? Want laat ik je dat zeggen, dat die Schippersdominee toch zeker al drie keer gesproken heeft hier in de stad over zijn werk. Hebben jullie die nooit eens gehoord? En die film ook nooit eens gezien?"

„Die dominee?", kwam TRUI. „Ik weet van geen Dominee af. En een film? We gaanne niet naar de bioscoop!"

„Naar de bioscoop!" viel KEES uit, „het is notabene in de Kerk!"

„Nou ja," zei PIET, „dan gaanne we nóg niet. We gaanne nou eenmaal niet naar de film. En daar is 't mee uit!"

„Ja", leeraarde KEES, „maar dan weet je ook nooit eens wat anders ook jô. Maar als je nou eens wat van die schipperderij weten wil, dan zal ik eens eventjes die schipper halen. Die vaart met die Dominee door de havens. En die kan je wat vertellen, as die wil."

„O, ja," zei TRUI, „zoo'n schipper! Is 't een echte?"

„Ja", lachte KEES, „wat dach ie dan? Dat ie opgezet was? Wacht ik zal em eens gaan halen!"

Hij verdween en tien minuten later keerde hij terug met een man, aan wien je zien kon, dat hij schipper was. Een flink gezet persoon, blozend gezicht, blond haar en van die echte kleine pretoogen.

„Zoo", stelde KEES zijn metgezel voor, „hier heb je nou dien schipper en die zal jullie nou es de catechismus overhooren."

„Nee!”, lachte de schipper, „ik dacht dat je me hebben moest om wat van het varen te vertellen. Maar je heb je eigen zeker vergist; je moet een catechiseermeester hebben.”

Maar deze vergissing werd spoedig hersteld en de schipper mocht gaan vertellen. Hij stopte zijn pijp. En dan begon hij zijn verhaal.

„Weet je wat jammer is,” zoo begon hij, „dat de menschen van ons werk zoo weinig weten. Over het algemeen denken ze niet aan de varenslui. En ze weten niet, wat of er op het water te koop is. En daarom moeten we altijd tobben bij ons werk.”

TRUI, die slecht haar mond kon houden, en beter vertellen dan luisteren kon, viel in: „ja, maar meneer BLOKSLAG, zóó heet je toch, he?”

„Nee”, verbeterde de schipper, „BOKSLAG”.

„O”, zei ze, „ik dacht dat het BLOK was. Maar dat blijft hetzelfde. De schippers zijn toch geen heidenen, dat je er een dominee op afsturen moet extra.”

„Nee”, antwoordde de schipper bedaard, „heidenen zijn het niet, Juffrouw; maar laat 'k het maar eens zeggen, zoo als de dominee het zegt. Er zijn onder de schippers een heele massa weggelopen kinderen, die uit het Vaderhuis zijn weggelopen. En die den weg naar huis niet meer weten. En nou moeten wij ze de boodschap gaan brengen en den weg weer gaan wijzen.”

„Juist”, zei KEES, „zoo mag ik het hooren. Enne . . . vertel nou es op, wat doe jullie nou eigenlijk. Want daar gaat het eigenlijk om.”

„Nou”, hernam de schipper weer, „laten we dan eerst maar eens beginnen, dat er elk jaar zoo'n kleine duizend schepen bezocht worden. Dat we aan honderden schippers boeken uitleenen, dat we aan arme schippers zoowat een schuit vol kleeren uitgedeeld hebben. Elke maand gaan eenige honderden „Geos”-bladen de haven in. Dan moet je nog eens rekenen, elk jaar zoo'n vijfhonderd scheurkalenders; stapels tractaatjes en Evangeliën, Bijbelsche platenboeken en een vracht teksten. En dat gaat zoo maar jaar in jaar uit. En dat is nou al zoo'n jaar of zes aan den gang, hier in Rotterdam. En dan moet ik nog eens spreken van Amsterdam! Daar vaart ook een boot en daar gaat ook, dag in dag uit, allemaal het zelfde materiaal als in Rotterdam, de schepen op. Dan moet je eens weten, wat er op die schepen te doen komt, allemaal! Of je nou hier komt, of in Amsterdam, 't is overal dezelfde ellende. En de Communisten, juffrouw, die zitten ook niet stil. Elke maand, als we onze krantjes uitdeelen aan de Beurs in Amsterdam en in Rotterdam, dan staan daar ook de Communisten. En die geven derlui rommel ook! En weet je, wat het mooiste is? Je zal nooit één blad van ons op straat vinden. Ons maand-

blad wordt door de schippers gelezen. Ze steken het in hun zak en ze nemen het mee naar boord."

"Sjonge", zei PIET, „dat je daar nou es nooit wat van hoort, hé!”

„Ja”, antwoordde de schipper, „dat komt, dat wij niet genoeg reclame maken. Maar als je er van gehoord hebt,” . . .

„Dan moet je er aan betalen,” zei KEES. „En nou TRUITJE, de portemonnaie op tafel en vooruit . . . centen. Want nou ligt het voor je verantwoording, zussie. En jij, zwager, jij gaat nooit naar de bioscoop, zeg ie; dat prijs ik in je. Nou geef jij maar es elke week, of nee — dat ken je toch ook weer niet doen — geef maar es elke maand de prijs van één bioscoopkaarretje. Laten we maar zeggen, dat je derde rang zit: een plekkie van een kwartje.”

„Hé, hé,” zei TRUI, „jij denkt zeker, dat het geldschip bij ons binnen is hé, met je kwartje in de maand.”

„Nee”, gaf KEES terug, „het geldschip is niet binnen, maar as je es wist, hoe rijk wij, Gereformeerde menschen zijn met onze Christelijke School, onze Catechisatie's, onzen Kerkgang en onzen Bijbel in huis, dan kan het niet anders, of je gaat geven voor al die arme stumpers, die dat moeten missen.”

„Ik ben het nog niet met je eens,” kwam TRUI.

Maar PIET zei met een resoluut gebaar: „eens of niet eens, hier is een baas in huis en ik zeg, vooruit een kwartje in de maand.”

En gij, lezer van deze schets, hoeveel mogen we bij U halen?

G. Bokslag, een „echte schipper” die als Kapitein op de „Adelaar” vaart.

Hoe de Liberale krant tot zegen werd.

Ze lazen al lang „De Rotterdammer”. Reeds bij hun ouders thuis hadden ze het gedaan. En naast „De Rotterdammer” lazen ze het oude streekblad: liberaal, neutraal, of hoe zoo’n blad zich eigenlijk aandient.

Daar kwam in die plaats een propaganda-avond voor „Geos”. De harten van de Rotterdammer-lezers werden gegrepen. De nood van ons varensvolk was hun voorgelegd en . . . aangebonden.

’s Avonds zaten ze thuis, bij het gezellige lamplicht en de warme kachel; en het geurige kopje thee ontbrak niet.

Daar lag een stilte in de anders zoo gezellige sfeer. Eindelijk werd de stilte verbroken door een stem, die schuchter opmerkte: „zeg, zouden wij nu ook nog wat kunnen doen voor die schippers?”

„Nou ja,” gaf een ander terug, „Wat kun je altijd doen. Je weet wel, wat die Dominee zei van die busjes. Hij zei: een cent in een week. Als Gereformeerd Nederland **dat** doet, dan is de voortgang van het Evangelisatie-werk onder de schippers verzekerd.”

„Ja”, zei een derde, „een cent is wel mooi. Maar ik zou zoo graag wat méér doen. Een cent is goed, als **alle** Gereformeerden het doen. Maar weet je . . . zoo lang als niet alle Gereformeerden het doen, moeten anderen dubbel en tiendubbel betalen. Anders gaat het werk ten gronde. En dat mag toch niet.”

„Nou, stelde de eerste dan voor, „weet je wat, ik heb een plan. Maar jullie moet het goedvinden. We houden „De Rotterdammer” aan natuurlijk. Maar dat streekblad, dat zeggen we af. En het geld, dat doen we in het busje. Dat is elke maand een gulden.”

Dit voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen.

Een dergelijk overleg om zoo de zaak des Heeren te dienen, kan voor velen ten voorbeeld zijn. Het komt ons voor, dat dit de meest radicale weg is en misschien ook wel de eenige weg, om een liberale krant tot zegen te laten zijn.

Het rooie bootje.

Aan dek van de „Rival” stonden een paar schippers met elkander te praten en rookten vergenoegd hun pijp.

Daar voor hen, op de breede rivier, voeren allerlei schepen en zag men verschillende vlaggen.

Opeens zei BARTELS, de schipper van de „Rival”: „Zeg, jongens, wat is dat voor een bootje?” En hij wees op een stalen vlet met een wit-geverfde kajuit en een bloedroode vlag achterop. Drie mannen waren aan boord van het scheepje te zien.

„Ik ken em ook niet,” antwoordde schipper TOUWKER. „Weet jij het soms, buurman?”

Nee, buurman wist het ook niet.

Maar ze zouden het aan de weet komen, de schippers!

Ongeveer een uur later schoot de vlet bij de „Rival” langs. Twee mannen, waarvan een voorzien van een actetasch, stapten aan boord. De schipper van de „Rival”, die bezig was zijn luiken te teren, werd het eerst aangeklampt. Een praatje over het weer, een praatje over de vaart, een praatje over de toestand en . . . natuurlijk een praatje over „de Regeering, die niets voor de schippers doet.” En niet alleen „de Regeering”, maar de „Christelijke Regeering”. Dat noemen ze nou „fijne lui.” En de welbespraakte propagandist strooide het zaad van ongeloof en revolutie in het hart van BARTELS. En dat hart lag open voor dit zaad. Hij was al lang ontevreden met de gang van zaken. Als zijn vrouw hem 's Zondags naar de Kerk wilde hebben, gelijk voorheen, dan bromde hij: „wat moet ik in de Kerk doen? De Kerk geeft om mij ook niet. Als al de schippers naar den kelder gaan, zou er dan een van die kerklui zijn, die z'n mond daarover open doet!”

„Foei”, zei zijn vrouw dan, „heeft je vrome Vader je dat geleerd? Denk aan je biddende moeder.”

Maar BARTELS lachte schamper en zei dan: „die menschen waren niet wijzer.”

Dan werd de discussie gesloten en de vrouw ging bedroefd haar eenzamen weg. Want ook haar twee groote jongens volgden maar al te graag Vaders voorbeeld. En MARIE, haar oudste dochter, was met een ongeloofige getrouwd.

Het kan niet verwonderen, dat de propagandisten van ongeloof en revolutie en omkeering der dingen een goeden ingang vonden bij dezen verbitterden schipper. Niet zoo heel lang duurde het, of de formulieren kwamen voor den dag en schipper BARTELS had zich laten inschrijven in de gelederen der revolutie-mannen. En ternaauwer-

nood was hij lid, of hij werd ook propagandist, en zei: „Kom mee, nou gaan we ook naar onzen buurman.” De roode propagandist keek eens naar het naambord van het schip en een smalenden glimlach krulde zijn lippen.

„Och”, merkte hij schamper op, „dáár hoef je niet aan boord te gaan. Kijk maar eens, wat er op dat scheepje staat: Eben-Haëzer. Dat beteekent voor ons: hier leeft een ezel.”

„Moet je nog niet zeggen,” zei BARTELS. „Hij heeft genoeg de dampen in. En als jullie hem eens een beetje inlichten, wie weet, hoe gauw of je hem dan hebt. Want je moet rekenen: de schippers hebben op een vreeselijke wijze het zuur in, hoor.”

Wat in deze schets weergegeven is, toont ons het gevaar der ongeloofspropaganda. Meerdere vaartuigen en tal van propagandisten werken in ons land. De bittere gevolgen van zulk een Gode-vijandige propaganda openbaren zich allerwegen.

Er is voor ons slechts één mogelijkheid: In Gods kracht tegen de voortwentelende golf der revolutie te stellen het Evangelie. Ieder, die deze schets leest, beschouwe het als zijn heiligen plicht, op een of andere wijze den arbeid der Gereformeerde Evangelisatie onder schippers te steunen.

*Een der boten
van ongeloofs-
propaganda.*

Hij begreep het niet al te best.

De kerkdienst spoedde ten einde. Het laatste vers was gezongen. Nu volgden nog enkele bekendmakingen. Op rustige toon zei de dominee: Aan de gemeente wordt bekend gemaakt, dat a.s. Zondag bij den derden rondgang gecollecteerd zal worden voor de Gereformeerde Evangelisatie onder schippers. De Kerkeraad beveelt deze collecte ten zeerste in de liefde en de belangstelling der gemeente aan.

Nu volgde de zegen en het kerkgebouw stroomde leeg. Midden tusschen het kerkvolk liep Mijnheer VAN PINGELEN, een man die zijn schaapjes op het droge had en nu op het groote dorp „stil zat te leven”. Kinderen had hij niet en zijn vrouw was overleden. Zoo leefde hij zijn eenzaam bestaan met een huishoudster.

Genoemde huishoudster leed aan een lichte verkoudheid en was dus 's morgens niet ter Kerk geweest.

Toen Mijnheer VAN PINGELEN achter zijn kopje koffie zat, informeerde de huishoudster naar de preek en VAN PINGELEN hechtte zijn goedkeurend oordeel aan den dienst des Woords door te zeggen: „Wij hadden vanmorgen een goed woord, Juffrouw.”

Hierin was VAN PINGELEN niet oorspronkelijk. Hij had namelijk bij een kennis in de stad diens zoon van zestien jaar op zulk een wijze een preek hooren taxeerden. En hoewel hij het hoogst ongepast vond, zooiets van de lippen van zulk een jong mensch te beluisteren, voor zich zelf vond hij het statig en zeer gepast.

„Zoo”, zei de Juffrouw, „en heeft de dominee nog wat bekend gemaakt?”

„Ja”, antwoordde mijnheer, „maar dat begrijp ik niet al te best. We hebben volgende week een collecte voor . . . voor **schippers!**”

„Voor de schippers?” informeerde de Juffrouw. „O, dat zal zeker voor de diaconie zijn, denk ik, hé?”

„Wel nee,” gaf VAN PINGELEN terug, „wel nee, diaconie, hoe kom je daar nou bij? Diaconie! Ik ben zelf twintig jaar diaken geweest en dan zal ik niet weten, of het voor de diaconie is! Nee . . . nee, 't was wat anders. 't Was . . . e . . . ja zoo'n soort Evangelisatie, zal ik maar zeggen.”

„O ja,” zei de Juffrouw, „nou weet ik het al! nou weet ik het al! Ja, ja, U bedoelt natuurlijk voor Bethsaïda hé? Voor die zeelui, voor de visschers?”

„Wel nee mensch,” driftigde VAN PINGELEN, „wel nee! Ik zeg immers voor de schippers! En ik ben toch niet doof! Mijn oogen mogen een beetje achteruit gaan, maar mijn ooren zijn nog best, hoor!”

„Nou gunst ja, meneer, daar behoeft U nou niet kwaad om te worden,” bedaarde de Juffrouw.

„Nou, Juffrouw, ik ben toch niet kwaad, is 't wel? Ik begrijp het alleen maar niet goed, waar het om gaat in die collecte! Maar maak je maar niet ongerust, ik kom er achter! Want ik ga vanmiddag naar mijn Vrind BOLDER. En die is havenmeester geweest. Die weet het wel.”

Zoo geschiedde het dan, dat Zondagmiddag om drie uur Mijnheer VAN PINGELEN bij zijn vrind BOLDER op de stoep stond. Weldra bevond hij zich in de huiskamer, waar hij BOLDER en diens vrouw aantrof.

„Zoo”, begroette hem BOLDER, „kom je nog eens een bakkie thee halen. Dat vind ik aardig van je.”

„Ja”, zei VAN PINGELEN, „maar nou moet je eens denken, BOLDER, vanmiddag kom ik eens niet om U, maar om het Uwe.”

„O”, kwam BOLDER met een breed gebaar, „je kan van me krijgen wat je hebben wilt, als je maar eens zooveel terug geeft.”

„Nou, dat kan 'k je niet beloven,” zei VAN PINGELEN. „Maar ik hoef geen geld van je te hebben hoor! Alleen maar een kleine informatie!”

„Schiets maar af,” zei BOLDER. „Maar steek eerst een sigaar op.”

Nu begon Mijnheer VAN PINGELEN zijn informatie. Hoe dat nou toch eigenlijk zat met die collecte voor komende week.

„Want dat is toch zeker wat nieuws, hé BOLDER. Jij zit in de Kerkeraad, dus je weet er zoo een en ander van. En ik weet het niet al te best. En nou dacht ik, BOLDER is havenmeester geweest en die heeft altijd in de vaarderij gezeten. Die zal het wel weten.

Maar ik moet je nou al vast zeggen, BOLDER, van al die nieuwigheden houd ik niet hoor! 't Is maar geld — geld — geld. Er komt geen end aan, aan 't geven. Der bennen nog Joden ook moet je denken. En ik ben lid van de Jodencommissie. Dat weet je wel.”

„Nou”, zei BOLDER, „dan zal ik het eens vertellen. Wat wil je weten?”

„Ja, kijk BOLDER, dat zal 'k je nou eens zeggen. Wat is nou eigenlijk die Evangelisatie van de schippers, waar de dominee het vanmorgen over had?”

„Nou, dat is duidelijk genoeg, dat is het brengen van het Evangelie onder de schippers. Net zoo iets als jouw Zending onder de Joden.”

„Hou vast even!” zei VAN PINGELEN. „Dat kan er niet mee vergeleken worden, man! De Joden! Nou! . . . he . . . Nou! hé. Nee, maar! Wou jij die schippers en de Joden vergelijken!! Zoo'n handjevol schippers!”

„En hoeveel Joden zijn er dan wel in ons land?” vroeg BOLDER.

„Hé? Hoeveel? hoeveel? Ja . . . hoeveel. Ja, ik hou me maar aan de Schrift, zie je. Ontelbaar, als het zand der zee.”

BOLDERS schoot in een daverenden lach, en VAN PINGELEN keek een beetje beduusd. Zou hij iets dwaas gezegd hebben?

„Nou”, zei BOLDER, „als jij het niet weet, zal ik het je wel vertellen. Dan hoor je nog eens gelijk wat over je Joden ook. Er wonen in Nederland zoo rond 120.000 Joden. En om die lui te bewerken hebben alleen onze Gereformeerde Kerken drie dominee's. Dus de Joodjes hebben geen klagen”.

„Maar de schippers zijn toch geen Joden,” zei VAN PINGELEN.

„Nee, vanzelfsprekend, want de Joden houden niet van 't water. Maar al zijn ze geen Joden, daarom hebben ze toch wel recht op geestelijke verzorging! Het zijn allemaal, stuk voor stuk, verbondskinderen. En een heele massa dwaalt er weg van het verbond.

En het zijn die afgedwaalden, die we moeten gaan opzoeken en daarvoor is die Evangelisatie.”

„Maar er zijn er toch niet zoo veel! Ik ben dertig jaar molenaar geweest op de Veluwe, en bij ons zag je nooit schippers, hé?”

„Ja, dat geloof ik direct,” lachte BOLDER. „Walvisschen vond je daar natuurlijk ook niet. Maar wil ik je nou eens wat vertellen, VAN PINGELEN? Je houdt nog al van getallen, hé? Dan zal ik je eens een paar getalletjes noemen. Weet je wel, dat Nederland 46% van de Rijnvloot heeft en het groote Duitschland maar 32% en België 14%. En dat zijn dan alleen nog maar de sleepscheperen! Dan tel je nog niet mee de zeilscheperen, motorbooten, sleepbooten.”

„Ja”, mopperde VAN PINGELEN, „percenten, percenten! Maar hoeveel is dat dan eigenlijk wel, die 46%?”

„Nou, dat zal wezen,” berekende BOLDER, „zoo ongeveer 6500 schepen.”

„Tjonge! dat 's nog heel wat! En hoeveel menschen varen er op zoo'n schip, BOLDER? Twee man al gauw!”

„Twee man!” kwam BOLDER, „je kunt rekenen, dat op een beetje behoorlijk Rijnschip zeker vijf volwassen personen zijn. En vaak twee gezinnen wonen.”

„Zoo, zoo, zoo . . . Dat 's al een heele ploeg menschen!”

„Ja”, vulde BOLDER aan, „maar dan krijgen we onze binnenvaarttuigen nog en onze beurtscheperen. Laat ik je eventjes vertellen, dat we 7500 beurtscheperen hebben. En dan komen daar nog eens bij zoo'n 15.000 schepen van de wilde vaart. Dus nou kun je op je vingers wel uittellen, hoeveel er dat zijn.”

„Varen daar ook zooveel menschen op?” vroeg VAN PINGELEN.

„Nou, je kunt rekenen dat op alle wilde-vaart-scheperen de schipper met zijn gezin aan boord woont. En in de goeie tijd ook altijd nog een knecht vaart; zoodat heel zuinig berekend op elk binnenschip, groot en klein door elkander vijf man geteld moet worden.”

VAN PINGELEN had al een stukje papier uit zijn zak gehaald en zat al te cijferen. En hij zei: „Dan ben ik niet zoo ver van de 150.000 af.” „Zoo”, zei BOLDER, „daar wilde ik je hebben. Nou zie je eens dat er werk aan den winkel is, als je onder die lui gaat werken!”

„Ja, ja,” berekende VAN PINGELEN. „Tjonge, ja hoor. Dat 's niet mis. Dat zal een heele bonk geld kosten. Als ik eens kijk naar de Joden, dat zijn er maar 120.000 en daar hebben we nou zoo drie dominee's voor noodig! Dan zou 'k zeggen, mag je voor de schippers wel zes hebben. Want die lui zitten allemaal op het water ook!”

„Nou, daar hoef je niet aan te beginnen,” was de onverwachte conclusie van VAN PINGELEN. Zes dominee's, dat kost nog al wat.”

„Ja . . .” kwam BOLDER nu. „Dat is niet noodig. Ik geloof dat we heel blij zouden zijn, als we er vast maar één hadden. Dan gaven wij misschien nog maar 1% terug van al de millioenen, die de scheepvaart in Nederland inbrengt. Dus, VAN PINGELEN, als er a.s. Zondag collecte is, dan zou je geen zonde doen, als je zoo eens opzettelijk een briefje van f 25.— in de collecte liet vallen.”

„Nou”, haastte VAN PINGELEN, „'t wordt mijn tijd. Want je moet rekenen, 't is vanavond weer Kerk hé? Dag BOLDER, goeie aandacht hoor!”

VAN PINGELEN was weg en BOLDER zei tegen zijn vrouw: „nou zou ik toch wel eens willen weten, wat VAN PINGELEN doen zal.”

Zijn vrouw keek hem aan en zei: „nee DIRK, dat zou je niet willen weten. Het gaat er toch niet om, wat een ander doet, maar om wat wij doen. Of wij onze ziel vrijmaken. Dáár gaat het om.”

„Jij hebt natuurlijk weer gelijk.”

Zoo is het toch, lezer van deze schets!

Zaait aan alle wateren.

Rustig gleed een mooi, wit bootje over 't effen vlak van den breeden stroom in het Zuiden des lands, het Hollandsch Diep. Het was de Evangelie- en Verbandboot „t Anker”, die op de binnenwateren het Evangelie brengt onder de schippers.

Daar nadert een schip, heel traag. Blijkbaar draait de motor niet meer. De schipper is niet te vinden. Hij is onderin, bij den motor. De schippersvrouw staat aan het roer.

Ze wenkt, en onze mannen aan boord begrijpen, dat er iets te doen is. De vrouw is blij, als ze het bootje op het schip ziet toevaren.

Aan boord gekomen, hoorden ze een kind in de roef schreien. Het was ziek, en de vrouw was dubbel ongerust: Over het kind, maar ook over haar man. Want, de mannen hoorden het al, hij stond te razen en te tieren bij den motor, die maar niet op gang wilde. De Evangelist ging naar beneden, en hoorde juist, hoe weer een verschrikkelijke vloek weerklonk.

„Roep liever de hulp van God in, inplaats van de verdoemenis, schipper!” zeide hij. Verbaasd keek de schipper om, en zweeg. De Evangelist, monteur van beroep, maakte eerst den motor in orde, en zeide verder: „Nu heb ik nog een ernstig woord tot u te richten, schipper!”

En toen heeft de schipper zwijgend geluisterd, en is door het eenvoudige, liefderijke woord zóó getroffen, dat hij verder gewillig is

EVANGELIE & VERBANDBOOT „t ANKER”

meegegaan naar de roef, en daar heeft meegebeden om de genezing van zijn kind.

Meer dan een jaar later is dit schip bij Strijensas gezonken, wijl het in de mist aan den grond voer. Met moeite kon het schippersgezin zich redden. Het schip werd gelicht en te Moerdijk op een werf gebracht. Daar ontmoetten de Evangelist van „'t Anker" en de schipper elkaar weer, en daardoor is dat gezin weer eens bezocht. Ernstig werden toen de nooden des levens en de uitreddingen door God eens besproken. De oude vader van den schipper werd van een en ander op de hoogte gebracht, welke gebeurtenis eveneens goede gevolgen had voor de verhouding in het gezin. Zoo brengt het Evangelie ook op het water de harten der vaderen tot de kinderen!

Ook de voortreffelijken.

In de deftige heerenkamer van het groote heerenhuis zaten de heeren BOKMA en KANTERS voor het schaakbord. De dames waren uit en nu hadden de heeren vanavond het rijk alleen. Ze hadden juist een probleem opgelost, toen het meisje tikte en met de thee binnenkwam. Dit gaf de noodige afleiding.

„Nou, BOKMA,” zei KANTERS, „vertel nu eens, hoe gaat het met die hobby van je? Die Schippers-Evangelisatie?”

„Ik wil wel met je praten over de Evangelisatie onder de schippers, maar niet over een hobby van me. En dan weet je heel best: sinds je doet, alsof het werk voor jou niet meer bestaat, zonder daarvoor een afdoende reden te kunnen aangeven, spreek ik liever niet meer over deze dingen met je.”

„Zoo, zoo,” lachte KANTERS, „je vat de dingen nogal serieus op.”

„Natuurlijk doe ik dat, omdat ik dit alles zie als een roeping, die God ook op de schouders van ons, met meer goederen gezegende menschen, gelegd heeft. Op een van onze vergaderingen zei laatst iemand, dat tot nog toe gebleken is, dat wij bij ons werk het van de mindergegoede menschen moeten hebben. Van de centen, de halve stuivers, de nikkeltsjes en de dubbeltjes. En hij vond het zoo betreurenswaardig, dat menschen, die guldens, rijksdaalders en tientjes konden geven tot nog toe slechts in geringe mate meedoen aan ons werk.”

„Ja, ja,” viel KANTERS uit, „een steek onder water op mij, hé? Maar dat raakt me niet, hoor. Nu las ik onderlaatst, dat jullie er op uit zijn, om die zaak kerkelijk te maken. En dat je een dominee be-roepen wilt. Zie jij daar zoo'n voordeel in?”

„Een voordeel?” antwoordde BOKMA. „'t Gaat bij ons niet om een voordeel. Dat is een beginsel. De Kerk is geroepen om het Evangelie uit te dragen. En zoo lang de Kerk ons werk niet heeft overgenomen of van zich doen uitgaan, mogen we niet rusten. Ook moet er een predikant komen. Dat ligt zuiver in de lijn van alle kerkelijke handelingen. Kijk maar eens naar de besluiten van de Generale Synode. En daarbij komt, dat het gaat om het goed recht van onze schippers.”

BOKMA begon een beetje warm te worden. KANTERS, die het zag, wilde hem graag een beetje „voeren” en zei schamper lachend:

„Het recht! Iedereen denkt toch, dat zijn eigen zaak recht is.”

BOKMA sloeg onmiddellijk aan.

„Ja zeker,” viel hij uit, „recht! Onze schippers hebben recht op geestelijke verzorging en op de best mogelijke geestelijke verzorging. En daarom hebben ze recht op een eigen predikant.”

„Nou, dat zeg ik nog niet,” tartte KANTERS. „Zoo heb ik het nog nooit gezien.”

„Niet gezien! Dan zal ik het je laten zien. Onze Generale Synode zet alles in het teeken van ambtelijken arbeid door predikanten. Dat is geen „hobby” van de Synodeleden! Maar dat is hun beginsel, dat hen drijft. In allen arbeid van eenige beteekenis wil de Generale Synode, dat een predikant arbeiden zal. En wil je voorbeelden? Ze liggen voor het opscheppen.

Arbeid onder de Chineezen een predikant!

Arbeid onder de Oosterlingen een predikant.

Arbeid in Noord-Frankrijk een predikant.

Geestelijke verzorging Marine-schepelingen een predikant.

Geestelijke verzorging militairen plenty veldpredikers.

Op Curaçao een predikant.

Naar Davos een predikant.

Gereformeerden in Londen een predikant.

En nu vraag ik je, KANTERS, of jij in gemoede zou durven volhouden, dat het niet op onzen weg zou liggen om geestelijke verzorging aan de schippers te geven door een predikant.”

„Nou BOKMA, je zit er nog al in. Heb je dat allemaal in je vrijen tijd zoo maar opgezocht? Of liet je een van je bedienden dat werkje doen?”

„Hoor eens KANTERS,” antwoordde BOKMA, nu bedaard, „als iemand ergens hart voor heeft, dan gaat hij de dingen na. Dan wordt het een deel van zijn leven. En daarom zeg ik je, dat ik deze dingen zie, altijd in verband met het werk van onze Kerk onder de schippers. Ik heb dat werk lief. En weet je waarom? Omdat ik de Kerk liefheb.”

„Ah”, zei KANTERS, „een beetje sentiment mag ik wel. Maar wie betaalt al die dominee's?”

„Nou, ik zal maar zeggen, dat de Generale Synode ondanks den nood der tijden een open oog had voor den nood dergenen, die rondom ons leven, en heel goed begreep, dat het zonder geld niet gaan zal. Ik noteerde de bedragen: voor de Chineezen f 1500.—; voor het werk onder de Oosterlingen f 4500.—; voor Noord-Frankrijk f 3000.—. Alles per jaar.

En deputaten voor de geestelijke verzorging der militairen mogen van de Kerken vragen een bedrag van één, tot 2 cent per jaar en per lid. Dus dat is een aardig kapitaaltje.”

„Nou, ze waren wel scheutig,” merkte KANTERS op.

„Ja, beter dan jij,” kreeg hij terug. „Maar afgedacht daarvan, als je nu je rechtsgevoel laat spreken, hebben dan de schippers recht op financieelen steun van de zijde der Kerken, ja of neen?”

„Nou, een tikje recht wel.”

„Een tikje?! Noem je dat een tikje? Het volste recht van de wereld hebben ze. Maar enfin, als jij alvast begint, met te erkennen dat ze een tikje recht hebben, dan ben ik tenminste opgeschoten. En ik vertrouw, dat je dan ook je beurs niet meer dicht houden zult. En weet je nou wat onze leuze is? 1937 het jaar van de Schippersdominee!”

„Maar je hebt hem nog niet,” spotte KANTERS. „Je moet eerst nog wat meer rijksdaaldertjes en tientjes zien te krijgen.”

BOKMA stond op. Het werd hem te benauwd. „Hoor eens KANTERS, jij kunt er om lachen en, wat mij betreft, er mee spotten, maar ik zeg je: God kan het óók zonder tientjes, gelijk Hij het ook kan zonder de kleine giften. Maar zou het voor hen, die veel ontvangen hebben, niet goed zijn, als ze zich voor Gods aangezicht eens onderzochten of ze voor dit Zijn werk niet de roeping hebben „naar vermogen” te geven? En zouden dan de „voortreffelijken” hun hals aan dezen dienst onttrekken . . . wat wij niet hopen . . . dan zullen we met Gods hulp trachten door middel van kleine bijdragen van desnoods arme menschen onze verarmde schippersbevolking te helpen.”

Hij was warm geworden, deze „voortreffelijke”, die zijn hals boog voor dezen dienst des Heeren!

Maar gelijk had hij.

Het door BOKMA hier uitgesproken woord draagt de waarheid in zich. „Niet vele edelen en niet vele rijken” zullen het werk onder de schippers groot maken en doen gelukken.

Ons vertrouwen staat daartoe op God.

Gaarne zullen we óók de groote bijdragen ontvangen. Ons werk moet echter wortelen in de breede schare, die door gebed en gave het werk steunen zal.

Als we in 1937 onze inkomsten konden verhoogen met een bedrag van ruim f 2000.— zullen Geos-Anker in staat zijn, het lang begeerde ideaal te bereiken.

Mogen we daartoe een beroep doen op de medewerking van alle lezers? Bij voorbaat vriendelijk dank.

I.S. De Gereformeerde Evangelisatie-arbeid onder schippers gaat uit van G.E.O.S. waarin opgenomen 't ANKER.

Als arbeidsterrein hebben we de havens van Rotterdam en Amsterdam.

Zal deze arbeid aan het doel beantwoorden, dan is het dringend noodig, dat een predikant speciaal voor dit werk beroepen wordt.

Reeds hebben we een flink bedrag aan jaar-inkomsten, doch ons ontbreekt nog een som van ruim f 2.000,— per jaar. Wij doen een dringend beroep op Uw medewerking. Zou het U wellicht mogelijk zijn één gulden per jaar bij te dragen? Ook in anderen vorm kunt U ons helpen. Zie inliggend intee-kenbiljet en vul dat in.

Antwoord wordt binnen 8 dagen gehaald.

Het bestuur van G.E.O.S.-ANKER.

GIRO No. 149700
STICHTING G.E.O.S.
ROTTERDAM

Ds. D. v. DIJK, Groningen, voorzitter.

Ds. H. KNOOP, Delfshaven, 2e voorzitter.

P. J. MALADE, IJsselmonde, 1e secretaris.

Ds. J. DIJKSTRA, Hoorn, 2e secretaris.

G. v. BOCKEL, Rotterdam, 1e penningmeester.

Ds. C. KAPTEYN Dzn., Amsterdam,
2e penningmeester.

Ds. H. W. W. v. ANDEL, Katendrecht.

Ds. F. C. MEYSTER, Rotterdam.

K. SALOMONS, Gasseltenijveen,
Red. „Schuttevaer“.

A. VONK, Rotterdam.

Ds. J. VERSTEEGT, N. Loosdrecht,
Leider van het werk in de havens.

G.E.O.S.-ANKER-actie.

Ondergeteekende

te
(woonplaats, straat, enz.)

wil de Gereformeerde Evangelisatie Onder Schippers
(G.E.O.S.) steunen door

- a. een **vaste bijdrage** eenmaal per jaar, groot
- b. door een **abonnement** op het Maandblad „**Het Toplicht**“ à f 1.25 per jaar bij vooruitbetaling.
- c. door een bijdrage van cent eenmaal
per week/per 14 dagen/per maand.
- d. door elke week een kleine bijdrage te geven in
een busje van een G.E.O.S.-Anker-klantje.
- e. door als correspondent/helper/helpster op te treden.

.....
(ondertekening)

.....
(datum, jaar).

P.S. Het niet bedoelde gelieve men door te halen.